بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بەناوی خوای بەخشندەی میهرەبان

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾

هەرچی لە ئاسمانەکان و هەرچی لە زەویدا هەیە تەسبیحات و ستایشی خوا دەکەن.. ئەو خوایەی کە پاشایەو شاهی شاهانە، پاك و بێگەردو پوختە ، باڵادەست و دانایە..

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿2﴾

هەر ئەو زاتە لەناو خەڵکێکی نەخوێندەواردا پێغەمبەرێکی لە خۆیان رەوانە کرد، ئایەتەکانی قورئانەکەی ئەویان بەسەردا دەخوێنێتەوە، وە دڵ و دەروون و ڕواڵەت و ئاشکراو نادیاریان پوختە دەکات، فێری قورئان و دانایی و شەریعەتیان دەکات، هەرچەندە ئەوانە پێشتر لە گومڕایی و سەرلێشێواویەکی ئاشکرادا گیریان خواردبوو.

وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿3﴾

(لە ئایندەدا خەڵکی) تریش دێن و (موسوڵمان دەبن لە گەڵ و میللەتان) و پەیوەست دەبن بەمانەوە، بێگومان ئەو زاتە باڵادەست و داناو کار دروستە.

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿4﴾

ئەمە ڕێزو بەهرەیەکی خوایی یە دەیبەخشێت بەو کەسەی کە خۆی ئارەزووی بکات و شایستە بێت، بێگومان خوا خاوەنی بەخشش و بەهرەی گەورە و بێسنورە.

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿5﴾

نموونەی ئەوانەی کە تەوراتیان بۆ ڕەوانە کرا تا پەیڕەوی بکەن، کەچی پەیڕەویان نەکرد، وەك: گوێدرێژێك وان کە بارە کتێبی هەڵگرتبێت، (ئای کە) چەندە ناشرینە نموونەی ئەوانەی کە ئایەتەکانی خوا بە درۆ دەخەنەوەو بڕوایان پێی نیە، بێگومان خوا هیدایەت و ڕێنموونی ستەمکاران ناکات.

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿6﴾

(ئەی پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم پێیان) بڵێ: ئەی ئەوانەی لەسەر دینی جوولەکەن، ئەگەر ئێوە بڕواتان وایە کە ئێوە دۆست و لایەنگری خوان، کەواتە داوای مردن بکەن و ئاواتی مەرگ بخوازن، (تا لە ژیانی پڕ مەینەتی دنیادا ڕزگارتان ببێت و بە بەهەشت و دیداری پەروەردگار شاد بن).

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿7﴾

(کەچی ئەوانە) هەرگیزاو هەرگیز ئاواتی وا ناخوازن و مردن داوا ناکەن، چونکە خۆیان دەزانن چییان دەست پێشکەریی کردووە، خوایش زۆر زانایە بە کارو کردەوەی ستەمکاران.

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿8﴾

پێیان بڵێ ئەی پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم: بەڕاستی ئەو مردنەی کە ڕادەکەن لە دەستی هەتیەکەتان یەخە تان پ دەگرێت، لەوەودوایش دەگەڕێنرێنەوە بۆلای کەسێک کە زانایە بە نهێنی و ئاشکرا، ئەوسا لە هەواڵ و (دەرئەنجامی) کارو کردەوەکانتان ئاگادارتان دەکات، (وە پاداشت لە بەرانبەر ئیمان و کرداردا دە بت).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿9﴾

ئەی ئەوانەی کە باوەڕتان هێناوە کاتێک کە بانگ درا بۆ نوێژ لە ڕۆژی هەینیدا، ئێوە بە پەلە بچن بە دەم بانگەواز و یادی خواوە واز لە کڕین و فرۆشتن بێنن، (چونکە) ئەو کارەتان چاکترە بۆتان ئەگەر بزانن و تێبگەن.

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿10﴾

هەرکاتێك کە نوێژ تەواو بوو بڵاو ببنەوە بە زەویداو بەتەمای بەخششی خوا هەوڵ و کۆشش بدەن، (لە هەموو کاتێکدا) یادی خوا زۆر بکەن (لەهەموو چالاکیەکانی ژیاندا ناوی ئەو زاتە لەسەر زارو لە دڵ و دتاندا بت) بەڵکو سەرفرازی (هەمیشەیی) بەدە ست بێنن.

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿11﴾

(پاشان خوا گلەیی لە زۆربەی ئیمانداران دەکات، ئەوانەی کە قافڵەی بازرگانیان بینی دەوری پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم یان چۆڵکرد:) کاتێ کە بازرگانی یا یاری و گەمەیەکیان بینی هەموو هەستان و دەوری تۆیان چۆڵکرد، تۆیان بە پێوە بەجێ هێشت (لە کاتێکدا کە وتاری هەینیت پێش کەش دەکردن) پێیان بڵێ: ئەو پاداشت و بەشەی کە لای

خوایە بۆ ئیمانداران، چاکترە لە یاری و گەمەو بازرگانی خوایش چاکترین ڕۆزی بەخشە (بە سەرجەم خەڵکی).